

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 34

DOM
2020-03-11
Meddelad i Stockholm

Mål nr
2576-20

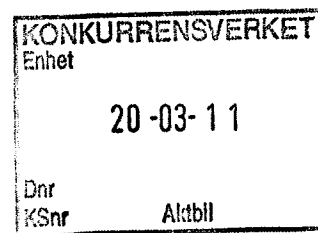
Sida 1 (7)

SÖKANDE
AB ORAX, 556657-7622

Ombud: Jurist Erica Ström
Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

MOTPART
Rättsmedicinalverket
Box 206
101 24 Stockholm

SAKEN
Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 1201058

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	-	måndag–fredag
		E-post: avd20.fst@dom.se		08:00–16:00
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Rättsmedicinalverket (RMV) genomför en upphandling av bårhus- och obduktionsutrustning (dnr X19-90596). Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och är indelad i tre anbudsområden. I tilldelningsbeslut tilldelades andra anbudsgivare än AB ORAX (bolaget) kontrakt i upphandlingen.

Bolaget yrkar att upphandlingen ska göras om avseende avtalsområde A.

RMV anser att ansökan ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada.

I mål om offentlig upphandling grundar rätten sin prövning på de omständigheter som sökanden har åberopat (rättsfallet RÅ 2009 ref. 69).

Frågan i målet är därför om det föreligger skäl för ingripande enligt LOU på de grunder som bolaget har anfört.

Förvaltningsrättens bedömning

RMV har förkastat bolagets anbud med motiveringen att bolaget inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Bolaget gör gällande att RMV har ställt ett oproportionerligt och konkurrensbegränsande krav genom att ange att installation av obduktionsutrustningen ska kunna påbörjas från och med februari 2020.

Bolaget hänvisar till att RMV i en annan pågående upphandling av utrustning till samma byggnad har förtydligat att utrustningen inte kan monteras innan oktober/november 2020. Bolaget hänvisar även till att huvudentreprenören intygat att det inte är möjligt att montera utrustningen redan i februari. För det fall en mer rimlig tidpunkt för installation hade angetts menar bolaget att det hade kunnat lämna ett annat anbud utifrån rätt förutsättningar och uppfylla de krav som ställts. Bolaget anser därför att det lidit skada till följd av bristerna.

RMV invänder att påbörjandedatumet är satt för att passa in i en pågående komplicerad byggprocess utifrån den bedömning som gjordes vid annonseringstillfället. Enligt RMV har den andra upphandlingen som bolaget hänvisar till andra förutsättningar, tidsplaner och samordningsbehov med entreprenören. RMV framhåller vidare att bolagets anbud innehåller en mängd brister och att var och en av bristerna skulle ha lett till att anbudet förkastades.

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna om offentlig upphandling (rättsfallet RÅ 2010 ref. 78). En av förfarandereglernas

viktigaste funktioner är att säkerställa att leverantörerna får lika förutsättningar att lämna bärkraftiga anbud till den upphandlande myndigheten. Att leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt innebär bl.a. att de tidsramar som den upphandlande myndigheten sätter inte får vara så snäva att viss eller vissa leverantörer gynnas (rättsfallen HFD 2012 ref. 48 I-II). Av proportionalitetsprincipen följer vidare att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantören än vad som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för upphandlingen (prop. 2006/2007:128 s. 132).

I punkt 1.7 ”Samverkan med andra byggtreprenörer” i kravspecifikationen för den aktuella upphandlingen anges följande.

Utrustningen som denna upphandling omfattar ska installeras i ett hus i som är under byggnation. Det finns ännu ingen detaljerad tidsplan men anbudsgivare måste räkna med att kunna påbörja installationer från och med februari 2020. Installationerna av utrustningen kräver samverkan med huvudentreprenören för bygget, OF Bygg, och även med andra underentreprenörer. All kontakt gällande installationen ska gå via huvudentreprenörens projektledare.

- a. Accepteras kravet om att all kontakt gällande installation ska gå via huvudentreprenörens projektledare?
Ja/Nej. Ja krävs

Av punkten 1.7 står det klart att RMV har ställt som obligatoriskt krav att leverantörerna ska ha kontakt med huvudentreprenörens projektledare. Informationen om installationen av utrustningen är inte formulerat som ett obligatoriskt krav men får anses utgöra en förutsättning för uppdraget som leverantörerna haft att förhålla sig till vid utformandet av anbuden.

Bolaget menar att installationsdatumet är oproportionerligt med hänvisning till att det är felaktigt utifrån de verkliga förutsättningarna. Förvaltningsrätten anser dock att bedömningen måste göras med utgångspunkt i de

förutsättningar som förelåg när upphandlingsdokumenten upprättades och att det dessutom är rimligt att bestämma tiden med viss marginal. Av handlingarna framgår RMV ska flytta in i en ny byggnad som är under byggnation vid Norrlands universitetssjukhus och att RMV genomför ett antal upphandlingar som är beroende av huvudentreprenaden. RMV har förklarat att installationsdatumet är satt för att passa in i en pågående byggprocess och att det krävs en samordning mellan huvudentreprenören, RMV och andra underentreprenörer för att allt ska fungera. I målet har inte framkommit annat än att den uppställda tidsplanen varit nödvändig med hänsyn till behovet av samordning inför flytten till de nya lokalerna.

Enligt förvaltningsrätten kan bolaget inte heller anses ha visat att installation kommer att ske först under hösten 2020. Det faktum att RMV inom ramen för en annan upphandling har uppgett att montering av viss utrustning i byggnaden ska ske i oktober/november 2020 innebär inte att detta även gäller för installation av obduktionsborden. Att huvudentreprenören uppskattar att montering kommer att ske i oktober/november 2020 kan inte ses som en garanti för att installation inte kommer att ske tidigare. Det som framgår av punkt 1.7 är endast att leverantörerna måste räkna med att kunna påbörja installationer från och med februari 2020. Förvaltningsrätten anser därför att inte är visat att installationsdatumet är oproportionerligt utifrån de förutsättningar som förelåg när upphandlingen inleddes.

Frågan är då om installationsdatumet, av någon annan anledning, kan anses strida mot någon av de grundläggande principerna i LOU. Upphandlingen annonserades den 13 november 2019 och sista anbudsdag var den 19 december 2019. Bolaget menar att det inte kunnat ta fram den lyftanordning som efterfrågades på grund av att installationen skulle påbörjas redan i februari. Bolaget anför vidare att tiden för leverans och installation är en avgörande faktor för bolaget eftersom det bl.a. behöver ha tillgång till maskiner som används till flera uppdrag.

Upphandlingen avser ett begränsat antal obduktionsbord (inklusive dissektionsbord). Även med beaktande av att det rör sig om specialanpassade produkter anser förvaltningsrätten att den tid som stått till leverantörernas förfogande för att formulera ett anbud och vidta de åtgärder som krävs för att kunna fullgöra uppdraget från och med februari 2020 får anses ha varit tillräcklig. Installationsdatumet kan således inte heller anses oproportionerligt av denna anledning. Det kan även noteras att bolaget inte har invänt mot installationsdatumet under anbudstiden utan först sedan tilldelningsbeslut fattats.

Bolaget gör vidare gällande att installationsdatumet är konkurrensbegränsande och i strid med likabehandlingsprincipen eftersom det leder till att färre leverantörer kan uppfylla kraven i upphandlingen. Förvaltningsrätten konstaterar dock att samma krav gäller för samtliga leverantörer. Såvitt framkommit finns det ingen befintlig leverantör som gynnas av den bestämda tidsplanen. Det har inte heller i övrigt kommit fram att någon leverantör gynnats framför en annan på ett otillbörligt sätt. Det finns inte några krav på att förutsättningarna för ett uppdrag ska vara sådana att varje kvalificerad anbudsgivare i en upphandling ska ha möjlighet att lämna anbud. Det faktum att bolaget exempelvis inte har haft tillgång till maskiner för leverans och installation innebär således inte att bolaget otillbörligen missgynnats. Förvaltningsrätten anser att det uppställda installationsdatumet inte kan anses innebära att upphandlingsdokumenten är utformade i strid med likabehandlingsprincipen.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det inte finns skäl för ingripande mot upphandlingen på de grunder som bolaget anfört. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Karl Lundberg
Rådman

Louise Ljöstad har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

